Lokaliseren van een tumor en/of lymfeklier met jodium 125

Soms is een tumor (goed- of kwaadaardig) in de borst, oksel of hals niet goed voelbaar. In dat geval kan de arts de tumor tijdelijk 'markeren' met behulp van een geïmplanteerde radioactieve bron (jodium 125).

Het is soms ook nodig om een afwijkende lymfeklier in de oksel te markeren. Het plaatsen van de jodiumbron in de borsttumor vindt plaats tijdens een echo- of mammografie. Het eventueel plaatsen van een jodiumbron in een lymfeklier in de oksel vindt plaats onder geleide van echografie.

Meer over

Het radioactieve materiaal van deze bron ligt opgesloten in een zeer kleine staaf (4 mm), de jodiumbron. Deze geeft een lage dosis straling af die niet schadelijk is voor uw gezondheid.

Voorbereiding

Meld het uw arts vooraf als:

- u bloedverdunnende medicijnen gebruikt
- uw gewicht boven de 150 kilogram is
- u een kind jonger dan 1 jaar verzorgt

Bodylotion, olie, zalf en deodorant

Gebruik op de dag van het onderzoek geen bodylotion, olie, zalf en deodorant.

Meenemen naar het ziekenhuis

- Uw zorgverzekeringspas. Informeer altijd vooraf bij uw zorgverzekeraar of u in aanmerking komt voor een (volledige) vergoeding van uw onderzoek in ons ziekenhuis.
- Indien deze niet digitaal is verstuurd: een verwijzing van uw huisarts of specialist. Zonder een verwijzing wordt uw zorg namelijk niet vergoed. Lees hier (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/2500) meer over vergoeding van uw zorg.
- Uw identiteitsbewijs.

Sieraden

We vragen u om tijdens het onderzoek geen sieraden te dragen. We raden u aan uw sieraden thuis te laten. Het ziekenhuis kan niet aansprakelijk gesteld worden bij verlies hiervan.

Onderzoek

Inbrengen van het jodiumbron

Een jodiumbron kan met behulp van twee beeldvormende onderzoeken worden ingebracht. Uw arts bespreekt met u welke van de twee onderstaande onderzoeken wordt toegepast.

1. Inbrengen met behulp van echografie

Met behulp van een echografie wordt de plek van de tumor in de borst en/of lymfeklier in de oksel bepaald. Vervolgens verdooft de radioloog uw borst en/of oksel plaatselijk. Daarna brengt hij de jodiumbron met behulp van een naald precies in de tumor.

2. Inbrengen met behulp van mammografie (stereotaxie)

Als de tumor niet zichtbaar is op de echo, wordt de jodiumbron ingebracht met behulp van stereotaxie. Bij dit onderzoek ligt u op uw buik op een onderzoekstafel met hierin een opening waarin uw borst wordt gelegd. Net als bij de mammografie wordt de borst aangedrukt. Daarna worden er verschillende foto's gemaakt om de tumor in beeld te brengen. De radioloog bepaalt met behulp van de computer de precieze plek van de tumor in de borst.

Vervolgens zal de radioloog uw borst plaatselijk verdoven en de jodiumbron met behulp van een naald precies in de tumor in de borst brengen. Na het plaatsen van de jodiumbron worden er controlefoto's gemaakt (mammografie). De laborant zal de borst minder aandrukken dan bij een standaard mammografie.

De jodiumbron blijft in de tumor in de borst en/of in de lymfeklier in de oksel zitten totdat ze tijdens de operatie wordt verwijderd.

Operatie

Tijdens de operatie wordt de jodiumbron, en daarmee de tumor en/of afwijkende lymfeklier, opgespoord met een meetapparaat dat de radioactieve straling van een jodiumbron kan detecteren, een zogenaamde stralingsdetector. Vervolgens zal de chirurg de tumor en/of lymfeklier met de jodiumbron verwijderen.

Nazorg

Complicaties

De plek van de insteekplaats kan blauw worden. Dit verdwijnt vanzelf weer. U kunt dit beperken door na de behandeling thuis de borst met een cold pack te koelen. Bij pijnklachten kunt u paracetamol innemen. In zeldzame gevallen kan een ontsteking ontstaan. Dit gebeurt meestal pas na een paar dagen. De borst wordt dan rood, met name bij de insteekplaats. Ook treedt er zwelling op en kunt u koorts krijgen.

Wanneer contact opnemen?

Neem altijd contact op met de Mammapoli (https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/borstkanker-mammacarcinoom) bij:

- Roodheid van de borst en/of insteekplaats
- Zwelling van de borst en/of insteekplaats
- Koorts hoger dan 38,5 graden

Gedragsregels na het plaatsen van een jodiumbron

De dosis straling die de jodiumbron afgeeft, is niet schadelijk voor volwassenen. Jonge kinderen zijn echter gevoeliger voor straling. U mag uw kind gewoon verzorgen, maar we adviseren u wel uw kind niet te lang dicht tegen uw borst aan te houden (maximaal een uur per dag). De hoeveelheid straling die uw kind dan kan ontvangen, zal zeer gering zijn. Is uw kind jonger dan 1 jaar? Dan wordt er een andere marker in de borst en/of oksel gebruikt. Na het verwijderen van de jodiumbron is dit advies niet meer van toepassing.

Heeft u vragen over deze gedragsregels? Neem dan contact op met de afdeling Radiologie (088 320 80 00) of met uw behandelend arts.

Belangrijk

Zorgvuldigheid is vereist bij het omgaan met radioactieve bronnen. De volgende zaken zijn van belang:

- Als u naar het buitenland reist terwijl de bron zich nog in uw lichaam bevindt, is het noodzakelijk dat u een brief meeneemt waarin staat hoeveel straling de jodiumbron bevat. De douane kan hiernaar vragen, vooral bij controle op vliegvelden en in havens. Deze brief kunt u opvragen bij het secretariaat Chirurgie.
- Wanneer u (onverwacht) wordt opgenomen in een ander ziekenhuis terwijl de bron zich nog in uw lichaam bevindt, moet u dit melden.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze informatie nog vragen, stel ze dan gerust. Wij zijn bereid deze voor, tijdens en na het onderzoek te beantwoorden.

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Borstkanker (mammacarcinoom) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/aandoeningen/borstkanker-mammacarcinoom)

Specialismen

- Radiologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/radiologie)

Contact Radiologie **T 088 320 80 00**